

Mogućnost izgradnje termoelektrane u rudniku Štavalj u opštini Sjenica očigledan je primer razmimoilaženja lokalnih i nacionalnih strategija.

Sjenica svoj lokalni razvoj bazira na poljoprivredi i turizmu kao pratećoj grani uz koje se podrazumeva zaštićena životna sredina. S druge strane, u nacionalnoj strategiji koja se nije menjala skoro 40 godina uglj i fosilna goriva targetirani su kao ključni energetske resursi. Upravo ove činjenice zabrinjavaju i zbunjuju meštane Sjenice i okoline, ocenjeno je na konferenciji "Pitanje izbora- kreiranje energetske politike u skladu sa potrebama i interesima lokalnih zajednica" koju su organizovali Beogradska otvorena škola i organizacija "Flores" iz Sjenice.

Sedat Vrcić, predstavnik "Flores-a" ističući da u Sjenici oko 14 000 ljudi zvanično živi od poljoprivredne proizvodnje, je dodao da građani nisu dovoljno upoznati sa mogućnostima iskorišćenja obnovljivi izvori energije na ovom području.

Zato je kao alternativu termoelektrani naveo izgradnju solarnih parkova, jer po njegovim rečima Sjenica ima preko 100 sunčanih dana tokom zimskih padavina tako da bi odbijanjem svetlosti mogla da se proizvede svetlosna energija.

Vrcić je prisutne na konferenciji upoznao i da je prosečna godišnja brzina vetrova na ovom području oko 6 metara u sekundi što je više nego dovoljno za postavljanje vetro parkova, podsećajući da je od 2011. vetrenjača stacionirana na Gračanskom kršu iznad Leskove u opštini Tutin.

On zato smatra da je neopodno naći balans između 200 novih radnih mesta koliko bi bilo otvoreno u budućoj termoelektrani u kompleksu rudnika Štavalj i očuvanju zdrave životne sredine u kojoj je poljoprivreda stub ekonomskog razvoja čitavog Sjeničkog kraja.

Predstavnik organizatora konferencije, Beogradske otvorene škole, Stevan Petrović kaže da je pre donošenja odluke o izgradnji termoelektrane potrebno uraditi kvalitetna istraživanja i ispoštovati mišljenje struke, uz obavezno učešće javnosti u donošenju odluke.

Ekspert u zaštiti životne sredine, Mirko Popović tvrdi je problem vrlo kompleksan jer je na ovom primeru očigledno razmimoilaženje lokalnih i nacionalnih strategija. Nijedna lokalna se ne zasniva na ekstezivnoj eksploataciji fosilnih goriva, dok nacionalna strategija nije menjala kurs skoro 40 godina i u njoj su uglj i fosilna goriva ključni energetske resursi, tvrdi Popović.

Iako je region jugozapadne Srbije bogat obnovljivim izvorima energije prvenstveno biomasom i hidro potencijalima ni taj energetske resurs ne treba uzimati zdravo za gotovo, kaže Popović upozoravajući da svaka intervencija u prirodi utiče na narušavanje životne sredine.

Mustafa Baltić, pomoćnik predsednika opština Sjenica navodi da bi ukoliko definitivna

odluka bude da se termoelektrana gradi na ovom podruĉju, kao potencijalne investitore Źeleo investitore iz Ćeške.

Oni su u Sjenici već investirali u Regionalni centar za razvoj poljoprivrede i sela koji je otvoren krajem 2013. godine sa ciljem da ispravno visokokvalitetno mleko i meso i drugi proizvodi sa Pešterske visoravni nađu kupce širom sveta.

Zato verujemo da bi se ĉeški investitori borili za oĉuvanje Źivotne sredine, jer je strateški interes Sjenice poljoprivreda u koju ulaŹemo znaĉajan deo budŹetskih sredstava, naglasio je Baltić.

Svi uĉesnici konferencije su saglasni da je neophodno da se struĉno sagledaju sve ĉinjenice, za i protiv, izgradnje termoelektrane Źtavalj.

U protivnom trend napuštanja ovog kraja mogao bi da se nastavi i dovede do "gašenja svetla" na bogomdanoj Pešterskoj visoravni.

Izvor: Uzicka republika press